

V této práci se zabýváme změnami krátkých vokálů v češtině v souvislosti se změnou úrovně artikulačního tempa. Použili jsme čtený text ve třech úrovních artikulačního tempa od 13 mluvcích. Měřili jsme trvání vokálů a frekvence F1–F3, naměřené frekvence v hertzech jsme normalizovali pomocí Lobanovovy transformační procedury. Data jsme analyzovali pomocí statistických t-testů. Se zvýšením artikulačního tempa došlo u všech vokálů ke zkrácení trvání. Dále došlo se zvýšením artikulačního tempa k centralizaci krátkých vokálů v rámci vokalického prostoru – nejvýraznější změny jsme zaznamenali u krajních vokálů vokalického systému /i/, /a/, /u/. Nejmenší byly změny u /e/. Ovlivněny byly především hodnoty F1 a F2, u třetího formantu jsme pravidelný posun nezaznamenali. Centralizovaly se i vokály silně ovlivněné předcházejícími konsonanty, nelišilo se chování přízvučných a nepřízvučných vokálů. Výraznější byly posuny mezi kategoriemi danými trváním vokálů než úrovní artikulačního tempa. Výraznější byla centralizace u mluvčích, kteří mezi jednotlivými úrovněmi tempa dosáhli vyšších rozdílů.

Klíčová slova: artikulační tempo, frekvence vokalických formantů, trvání, redukce, centralizace, koartikulace